

N° 20.422 — ARREST van 13 juni 1980 (VIIe Kamer)

De hh. Adriaens, kamervoorzitter, Depondt en Debaedts, verslaggever, sta
en De Coene, auditeur.

DESMEDT en consorten (Mrs Andersen en Verbruggen) t/B
Staat, vertegenwoordigd door de Minister van de Nede
Gemeenschap (de H^r De Buel)

I. BELANG (VEREIST OM VOOR DE RAAD VAN STATE EEN GEDING
REN) — Rangschikking volgens de hoedanigheid van de verzoeker — Eigenaar

II. MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN — Rangschikking — Beroep bij
van State — Belang

*De eigenaar van een onroerend goed heeft belang om de
verklaring te vorderen van het besluit waarbij dit goed wordt geran
als monument of als landschap.*

III. HANDELINGEN VAN ADMINISTRatieve OVERHEDEN — Geldi
Vormen — Motieven (1 en 2)

IV. MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN — Rangschikking — 1° Motieven
— 2° Advies van de commissie (2)

1. Artikel 97 van de Grondwet is formeel alleen toepasselijk
uitspraken van de rechtbanken van de rechterlijke orde.

*Noch enig algemeen beginsel van het recht, noch enig beginsel
goed bestuur legt de verplichting op de besluiten van het bestuur,
generlei opzicht van jurisdictionele aard zijn, formeel te motiveren
besluiten van het actieve bestuur moeten alleen dan een formele n
ring opgeven wanneer zulks uitdrukkelijk bij wets- of verordening
ling is voorgeschreven.*

*Noch artikel 1 van de wet van 7 augustus 1931, zoals het vo
Nederlands taalgebied werd vervangen door artikel 1 van het decre
13 juli 1972 noch enige andere tekst leggen de formele motivering v
klasseringsbesluit op.*

*Een dergelijk besluit moet evenwel, zoals iedere administ
rechtshandeling, gedragen worden door motieven die rechtens en f
aanvaardbaar zijn, en die moeten blijken uit het dossier van de zaak
kan worden gemotiveerd door verwijzing naar het advies van de Co
sie voor monumenten en landschappen.*

2. *Het advies van de Commissie voor monumenten en land
pen, dat moet worden gemotiveerd krachtens artikel 1 van de w
7 augustus 1931 zoals het voor het Nederlandse taalgebied werd gev
door het decreet van 13 juli 1972, is niet voldoende met redenen om
wanneer er niet kan worden uit opgemaakt welke precieze gegeve
commissie heeft geoordeeld van nationaal belang te zijn, hetzij*

torisch, hetzij in artistiek, hetzij in wetenschappelijk opzicht, in de zin van hetzelfde artikel 1.

3. In artikel 1, eerste lid, van de wet van 7 augustus 1931, gewijzigd bij decreet van 13 juli 1972, valt het « nationaal belang » niet samen met het « algemeen belang », dat iedere overheidshandeling geacht wordt na te streven. Zulk algemeen belang staat tegenover een particulier belang, terwijl het begrip nationaal belang, in de zin van die bepaling, er niet op wijst dat de aangelegenheid van de monumenten- en landschapszorg als zodanig en in haar algemeenheid van nationaal belang wordt geacht, maar wel dat iedere concrete beslissing tot rangschikking slechts kan genomen worden op grond van redenen van historische, artistieke of wetenschappelijke aard, die van zodanig gewicht zijn dat zij het louter locale belang overstijgen.

V. HANDELINGEN VAN ADMINISTRATIEVE OVERHEDEN — Geldigheid — Bevoegdheid — Opdracht van macht

VI. MONUMENTEN EN LANDSCHAPPEN — Rangschikking — Procedure

Uit de artikelen 1 en 12 van de wet van 7 augustus 1931 blijkt dat het besluit tot aanvang van de rangschikkingsprocedure, dat tevens omschrijving inhoudt van de onroerende goederen waarop zij slaat en van de eigendomsbeperkingen, uitsluitend door de minister kan worden vastgesteld.

Wegens de ernstige rechtsgevolgen welke aan de uitoefening ervan verbonden zijn, is die bevoegdheid niet voor delegatie vatbaar.

Het rangschikkingsbesluit moet worden vernietigd, wanneer de beslissing tot inzetten van de rangschikkingsprocedure die aan de eigenaar werd aangezegd, geen melding maakt van enige ministeriële beslissing en zelfs geen enkele handtekening draagt, zodat niet eens kan worden uitgemaakt door wie zij werd genomen, en wanneer uit het neergelegd administratief dossier evenmin blijkt dat de minister, noch zelfs iemand anders, een beslissing met dat voorwerp zou hebben genomen.

Gezien het verzoekschrift ingediend op 10 september 1976 door Constant Desmedt, Jeanne Van Ginderachter, echtgenote Constant Desmedt, en Clémence Van den Moortel, weduwe Josephus Van Ginderachter;

.....

Overwegende dat het beroep strekt tot vernietiging van het koninklijk besluit van 26 mei 1976 waarbij het Hooghof te Zellik als monument, en de omgeving van het Hooghof te Zellik, als landschap worden gerangschikt;

Overwegende dat de Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg op verzoek van het provinciaal comité van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen aan deze commissie op de agenda van haar vergadering van 26 september 1974 voorstelde de klassering van het Hooghof te Zellik te adviseren als volgt : « Wettelijke bescherming van de gebouwen als monument en van de omgeving (zie kaart) als landschap »; dat dit voorstel de volgende beschrijving van het Hooghof geeft : « mooi gesitueerde vierkanthoeve met ruime gebouwen onder zadeldaken gegroepeerd rondom een geplaveide binnenplaats. Na brand weder opgebouwd in 1794 en in de loop van XIX »; dat dit voorstel ter vergadering van 26 september 1974 door de Commissie werd aanvaard en op 30 januari 1975 werd ter

kennis gebracht van de gouverneur van de provincie Brabant, de Minister van Openbare Werken, de Minister van Landbouw, de voorzitter van de federatie Asse, de Brusselse Intercommunale Watermaatschappij en de eigenaars, huidige verzoekers, dat de Minister van Nederlandse Cultuur en Vlaamse Aangelegenheden in een nota van 14 maart 1975 het volgende standpunt innam :

« Terwijl de rangschikking als monument van de hofstede Hooghof normaal doorgang moet vinden, heb ik beslist dat de afbakening van de als landschap te klasseren omgeving moet herzien worden, en wel in deze zin dat het gedeelte gelegen binnen de Grote Ring van Brussel moet uitgesloten worden van klassering»; dat de eigenaars bij brief van 29 maart 1975 tot de Rijksdienst voor Monumenten en Landschappen een in de volgende bewoordingen gestelde bezwaar richtten :

« Het spijt mij U te moeten melden dat ik niet kan instemmen met het door U geformuleerde voorstel tot rangschikking als monument van het Hooghof, daar deze op geen enkele wijze kan beschouwd worden als monument, dat op nationaal gebied een historisch, wetenschappelijk of cultureel belang vertoont.

» In elk geval, meen ik er uw aandacht te moeten vestigen dat de tot klassering voorstelde gronden in feite twee verschillende percelen uitmaken, gescheiden door een afkorte snelweg.

» Als zodanig komt het mij voor dat het perceel grond, gelegen aan de overzijde van de Ring van Hooghof en ermee geen verband meer hebbende, niet het voorwerp kan uitmaken van een klassering samen met het Hooghof.

» Ik vraag dus derhalve dat dit perceel in elk geval niet onder het voorstel van klassering valt»; dat op de agenda van de vergadering van 31 juli 1975 van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen als voorgesteld advies werd vermeld : « De klassering wordt doorgevoerd zoals ze betekend werd»; dat in de notulen van de vergadering van 31 juli 1975 werd opgetekend dat het onderzoek van het dossier als beëindigd wordt beschouwd; dat op de agenda van verscheidene daarop volgende vergaderingen werd vermeld dat de beslissing van de Minister en het advies van de Commissie tegenstrijdig zijn; dat de afbakening van het landschap te beperken tot de aan de overzijde van de Ring gelegen percelen»; dat de Commissie evenwel op 5 februari 1976 het volgende standpunt innam : « De Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen heeft in haar nota van het standpunt van de Minister»; dat op 26 mei 1976 het bestreden koninklijk besluit werd genomen; dat dit koninklijk besluit bij uittreksel werd bekendgemaakt in het *Belgisch Staatsblad* van 7 juli 1976 en ter kennis van de verzoekers werd gebracht bij terzake aangezekende brieven van 13 juli 1976;

Overwegende dat de tegenpartij een exceptie van niet-ontvankelijkheid van het bestreden voorwerp opwerpt wegens ontstentenis van het wettelijk vereiste belang in hoofde van verzoekers, onderaanvoering dat « het louter feit van de klassering van een goed (niet) automatisch van de eigenaars daarvan een nadeel inhoudt» en dat « uit de inhoudelijke gegevens van het bezwaarschrift d.d. 29 maart 1975 dat door de verzoekers werd ingediend (niet blijkt) dat het belang zij kunnen doen gelden om tegen de klassering van de bedoelde percelen bezwaar aan te tekenen»;

Overwegende dat verzoekers eigenaar zijn van de onroerende goederen welke het voorwerp zijn van het bestreden rangschikkingsbesluit; dat zowel bij artikel 3 van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen als bij artikel 3 van het bestreden rangschikkingsbesluit, op grond van artikel 6 van de voornoemde wet, bezwaarschriften aan de rechten van de eigenaars worden aangebracht; dat daaruit volgt dat verzoekers van het wettelijk vereiste belang laten blijken; dat de exceptie niet gegrond is;

Overwegende dat verzoekers zowel in hun eerste als in hun derde middel de schending van de algemene beginselen van het recht, de normen van behoorlijk bestuur, artikel 97 van de Grondwet, en artikel 1 van het decreet van 13 juli 1972 op het behoud van monumenten en landschappen, doordat het bestreden koninklijk besluit verwijzend naar de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, zoals gewijzigd door het decreet van 13 juli 1972, en naar een advies van 5 februari 1976 van de Koninklijke

Commissie voor Monumenten en Landschappen, de wettelijke toepasselijke bepalingen niet aanduidt noch de feitelijke grondslag; dat zij in het eerste middel meer bepaald stellen dat, waar artikel 1 van het decreet van 13 juli 1972 het klasseren als monument of landschap mogelijk maakt wanneer het behoud zich opdringt wegens het nationaal belang uit historisch, artistiek of wetenschappelijk oogpunt, het bestreden besluit geenszins vermeldt of de klassering is geschied uit een oogpunt van artistieke, historische dan wel wetenschappelijke belangen, zodat het geen wettelijke basis heeft en de gegrondheid van de motieven die eventueel aan de basis ervan liggen niet kan nagegaan worden en niet kan onderzocht worden of de kwestieuze beslissing al dan niet genomen werd op grond van een arbitrair of niet bestaand motief;

Overwegende dat artikel 97 van de Grondwet formeel alleen toepasselijk is op de uitspraken van de rechtbanken van de rechterlijke orde; dat noch enig algemeen beginsel van het recht noch enig beginsel van goed bestuur oplegt dat de besluiten van het bestuur, die in generlei opzicht van jurisdictionele aard zijn, een formele redengeving zouden bevatten; dat de besluiten van het actieve bestuur alleen dan een formele motivering dienen op te geven wanneer zulks uitdrukkelijk bij wets- of verordeningbepaling is voorgeschreven; dat artikel 1 van de vermelde wet van 7 augustus 1931, zoals het werd vervangen door artikel 1 van het vermelde decreet van 13 juli 1972, noch enige andere tekst de formele motivering van het bestreden besluit opleggen;

Overwegende evenwel dat de bestreden beslissing, zoals iedere administratieve rechtshandeling, moet gedragen worden door motieven die rechtens en feitelijk aanvaardbaar zijn, en die moeten blijken uit het dossier van de zaak; dat de tegenpartij in de memorie van antwoord beweert dat die motieven blijken « uit de documenten van het onderzoek : 1) het verslag van het provinciaal comité van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 8 april 1974, waarin duidelijk de historische en esthetische waarde van het Hooghof wordt aangetoond; 2) het technisch verslag van de Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg; 3) het inspectieverslag van 28 augustus 1974 »; dat de tegenpartij vervolgt : « Uit deze beschrijvingen blijkt dat er gegronde redenen waren om tot klassering te besluiten, en dat deze motieven aanvaardbaar zijn en niet op dwaling berusten » en daaraan toevoegt : « In de preambule van het besluit wordt verwezen naar het advies d.d. 7 februari 1976 van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, het orgaan dat door de wet is aangeduid als adviserend lichaam van de regering inzake monumenten- en landschapszorg. De verwijzing naar dit advies bevestigt dan ook dat de Koning zijn beslissing steunt op een met redenen omkleed advies waarbij de tijdens het vooronderzoek aangevoerde motieven worden bekrachtigd »; dat verzoekers in hun laatste memorie beklemtonen dat naar hun inzicht uit het administratief dossier niet kan worden opgemaakt of de rangschikking is gebeurd op grond van historische, artistieke dan wel wetenschappelijke redenen, en vooral niet blijkt in welke mate en op welke grond die redenen, als ze er toch zouden zijn, van nationaal belang werden geacht; dat de tegenpartij in haar laatste memorie hoofdzakelijk repliceert, dat in de memorie van antwoord reeds voldoende werd aangetoond « dat de bestreden beslissing op wettelijke motieven is gesteund (historische en esthetische waarde van het Hooghof) en dat naar deze motivering wordt verwezen in het besluit zelf » en dat, wat meer bepaald de opmerking van verzoekers aangaande het nationaal belang betreft, de verzoekers daardoor miskennen « dat de handelingen van de overheid steeds geacht worden ipso facto een oogmerk van algemeen belang na te streven, zonder dat dit algemeen belang als zodanig expliciet in de administratieve beslissing moet worden omschreven »;

Overwegende dat artikel 1, eerste lid, van de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen, zoals het voor het Nederlandse taalgebied werd vervangen door het decreet van 13 juli 1972 op het behoud van monumenten en landschappen, luidt : « Op initiatief van de Minister tot wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort, kan het Ministerie van de Federatie van de Provincies, of op voorstel hetzij van de Commissie voor Monumenten en Landschappen, hetzij van het college van burgemeester en schepenen van de gemeenten, hetzij van het college van burgemeester en schepenen van de provinciebestuur, worden de monumenten en gebouwen waarvan het behoud in historisch,

» artistiek of wetenschappelijk opzicht van nationaal belang is, geheel of gedeeltelijk geschilderd bij koninklijk besluit en onder bescherming van de Staat gesteld»; dat het vijfde lid van hetzelfde wetsartikel bepaalt : « Het voorstel wordt vervolgens door de Minister van Cultuur en Wetenschappen, na advies van de Commissie voor Monumenten en Landschappen, voor met redenen omkleed advies gemaakt »;

Overwegende dat ter zake bepaalde feitelijke gegevens die voor de beoordeling van de wettelijke grond tot rangschikking zouden kunnen in aanmerking komen, in de volgende stukken van het administratief dossier ter sprake worden gebracht : een verslag van 8 september 1974 van het provinciaal comité voor Brabant van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen, waarin het Hooghof wordt beschreven als « een van de meest » waardigste historische hoeven van Zellik (er zijn er nog een vijftal), welke én omwille van haar landschappelijke waarde én omwille van haar imposante gebouwen zelf dient te worden beschermd »; een gedetailleerd, maar niet getekend noch gedagtekend technisch verslag van de Rijksdienst voor Monumenten- en Landschapszorg; een zogenaamd inspectieverslag van dezelfde Rijksdienst waarin de rangschikking wordt voorgesteld op grond van de volgende « Beschrijving » : « mooi gesitueerde vierkante hoeve met ruime gebouwen onder een dak van dekkende tegels, rondom een geplaveide binnenplaats. Na brand wederopgebouwd » 1794 en in de loop van XIX »; dat het advies dat de Commissie voor Monumenten en Landschappen ter vergadering van 26 september 1974 over het voorstel tot rangschikking uitbracht, blijkens de notulen van die vergadering enkel de beslissing inhoudt het voorstel van de Rijksdienst te aanvaarden, voorstel dat blijkens dezelfde notulen enkel de hierboven aangehaalde « Beschrijving » uit het inspectieverlag omvat; dat het advies van 5 februari 1976 van dezelfde Commissie, waarnaar het bestreden rangschikkingsbesluit verwijst, louter bevestiging is van het op 26 september 1974 uitgebrachte advies; dat het advies van de bestendige deputatie van de provincieraad van Brabant blijkens een schrijven van 9 mei 1975 van de provinciegouverneur op 30 januari 1975 heeft gegeven en waarnaar het bestreden rangschikkingsbesluit insgelijks verwijst, enkel luidt als volgt : « Het provinciaal comité heeft geen bezwaar tegen de rangschikking van dit goed »;

Overwegende dat, zoals de tegenpartij zelf toegeeft, het advies van de Commissie voor Monumenten en Landschappen van substantieel belang is in de wettelijke procedure tot de rangschikking voert; dat het de essentiële wettelijke opdracht van die Commissie is, de voorlichting van de tot beslissen bevoegde overheid, op grond van de haar voorgedragen technische en andere verslagen en documenten te oordelen welke precieze gegevens de voorrang kunnen worden gekwalificeerd als de voor de rangschikking wettelijk vereiste redenen, hetzij historische, hetzij artistieke, hetzij wetenschappelijke aard, die een nationaal belang vertonen; dat bovendien, aangezien artikel 1, vijfde lid, van de reeds meer vermeldde wet van 7 augustus 1931 een « met redenen omkleed » advies voorschrijft, het een wettelijk vereiste is, dat in het uitgebrachte advies zelf met voldoende duidelijkheid wordt aangeduid welke tenminste met voldoende duidelijkheid daaruit kan worden opgemaakt, welke precieze gegevens door de Commissie worden in aanmerking genomen als beantwoordend aan de wettelijke eis van meer van de hierboven aangehaalde wettelijke voorwaarden of gronden voor de rangschikking; dat in dit verband dient te worden opgemerkt dat, in tegenstelling met de bewering van de tegenpartij, het « nationaal belang » zoals bedoeld in die wettelijke voorwaarden, samenvalt met het « algemeen belang » dat iedere overheidshandeling geacht wordt te streven; dat zulk « algemeen belang » staat tegenover een « particulier belang », en anderszins het begrip « nationaal belang », zoals het voorkomt in artikel 1 van de bedoelde wet, ertoe wijst dat de aangelegenheid van de monumenten- en landschapszorg als zodanig en in het algemeen van nationaal belang wordt geacht — wat, zoals de tegenpartij terecht reeds blijkt uit de loutere omstandigheid, dat de wet de behartiging ervan aan de nationale overheid heeft opgedragen — maar wel, dat iedere concrete beslissing tot rangschikking slechts kan genomen worden op grond van redenen van historische, artistieke of wetenschappelijke aard, die van zodanig gewicht zijn dat zij het louter lokale belang overstijgen.

Overwegende dat uit het voorafgaande kan worden besloten dat het advies van de Commissie voor Monumenten en Landschappen dat aan het bestreden besluit voorafgaat, waarnaar dit besluit verwijst, niet naar wettelijke eis met redenen is omkleed; dat immers

advies als enige motivering de hierboven aangehaalde « Beschrijving » van het zogenaamd inspectieverlag van de Rijksdienst overneemt, waaruit niet kan worden opgemaakt welke precieze gegevens de Commissie als zijnde hetzij in historisch, hetzij in artistiek, hetzij in wetenschappelijk opzicht van nationaal belang heeft beoordeeld in de zin van artikel 1 van de meer vermelde wet van 7 augustus 1931; dat derhalve het bestreden besluit dat op dit advies steunt en uitsluitend naar dit advies verwijst, tot stand is gekomen met schending van een substantieel vormvereiste, en tegelijk en tevens als gevolg daaruit, de Raad van State niet in de mogelijkheid wordt gesteld om de hem wettelijk toekomende controle op het werkelijk bestaan en de rechtmatigheid van de motieven waarop het bestreden besluit berust, uit te oefenen; dat het eerste en het derde middel gegrond zijn in zoverre zij deze laatste conclusie inhouden;

Overwegende dat de verzoekende partijen na de door het Auditoraat verrichte onderzoeksmaatregelen aanvoeren dat « Uit het verder onderzoek van de zaak is gebleken dat de » notulen van de vergaderingen d.d. 26 september en 10 oktober 1974 van de Koninklijke » Commissie voor Monumenten en Landschappen, waar voorgesteld werd het Hooghof te » klasseren, niet meer terug te vinden zijn », voorts dat « de beslissing van de Minister tot » wiens bevoegdheid de Nederlandse Cultuur behoort, gunstig gevolg te geven aan dat » voorstel ontbreekt en nog erger, dat het zelfs helemaal niet zeker is dat die beslissing ooit » schriftelijk medegedeeld werd »; dat de verzoekende partijen vervolgen : « Het ontbreken » of beter gezegd het niet-bestaan van de ministeriële beslissing verstevigt het tweede » annulatiemiddel van de verzoekers en maakt zelfs op zichzelf, in zoverre het de be- » voegdheidsregeling onder de administratieve overheden betreft, een middel van openbare » orde uit dat door de Raad van State ambtshalve opgeworpen dient te worden. De hele » procedure die tot het klasseren van het Hooghof, deels als monument en deels als land- » schap heeft geleid, met inbegrip van de eindbeslissing, wordt hierdoor gevitieerd »;

Overwegende dat artikel 1, tweede lid, van de vermelde wet van 7 augustus 1931 bepaalt : « Nadat de Minister beslist heeft hetzij een gunstig gevolg te verlenen aan een » voorstel tot rangschikking, hetzij op eigen initiatief de procedure voor de rangschikking in » te zetten, wordt dit betekend aan de eigenaars ... »; dat artikel 12 van de vernoemde wet bepaalt : « Te beginnen met de dag waarop de Minister ter kennis van de belanghebbenden » brengt dat een voorstel tot rangschikking onderzocht wordt, zijn al de uitwerkselen van de » rangschikking voorlopig van toepassing op de bedoelde onroerende goederen gedurende » een tijdvak van negen maanden ingaande op de dag van deze betekening waarbij de » beperkingen worden bepaald »;

Overwegende dat luidens de aangehaalde wetsbepalingen het besluit tot aanvang van de rangschikkingsprocedure dat tevens omschrijving inhoudt van de onroerende goederen waarop ze slaat en van de eigendomsbeperkingen, uitsluitend door de Minister kan worden vastgesteld; dat die bevoegdheid, wegens de ernstige rechtsgevolgen welke aan de uitoefening ervan verbonden zijn, niet voor delegatie vatbaar is; dat de beslissing tot inzetting van de rangschikkingsprocedure met opgave van de onroerende goederen waarop ze slaat, en van de voorlopig geldende eigendomsbeperkingen, die op 30 januari 1975 aan de verzoekers werd aangezegd, geen melding maakt van enige ministeriële beslissing en zelfs geen enkele handtekening draagt, zodat niet eens kan worden uitgemaakt door wie ze werd genomen; dat uit het neergelegd administratief dossier evenmin blijkt dat de Minister, noch zelfs iemand anders, een beslissing met dat voorwerp zou hebben genomen; dat daaruit volgt dat de rangschikkingsprocedure op onregelmatige wijze werd ingezet zodat het bestreden koninklijk besluit dat de uitkomst van die procedure is, ook om deze reden onwettig is.

BESLUIT :

Artikel 1. — Vernietigd wordt het koninklijk besluit van 26 mei 1976 waarbij het Hooghof te Zellik als monument, en de omgeving van het Hooghof te Zellik als landschap worden gerangschikt.

Artikel 2. — Dit arrest zal bij uittreksel in het *Belgisch Staatsblad* worden bekendgemaakt.

Artikel 3. — De doorhaling wordt bevolen van de overschrijving van het vernieuwde koninklijk besluit van 26 mei 1976 voornoemd op het kantoor van de hypotheekbewaarder te Brussel, 7^e kantoor.

Artikel 4. — De kosten van het beroep, bepaald op tweeduizend tweehonderd frank, en de kosten van de in artikel 3 van dit arrest vermelde doorhaling, komen ten laste van de Belgische Staat.

N° 20.423 — ARREST van 13 juni 1980 (VIIe Kamer)

De hh. Adriaens, kamervoorzitter, Depondt, verslaggever, en Debaedts, staatsadvocaat, en Claes, eerste auditeur.

LEMMENS (Mr Demeester) t/ Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Minister van Volksgezondheid en Leefmilieu (Mr Zeys) — Tussenkommende partij : Peeters (Mrs Vyncke en Peeters)

I. BELANG (VEREIST OM VOOR DE RAAD VAN STATE EEN GEDING TE MAKEN) — Rangschikking volgens de hoedanigheid van de verzoeker — Uitoefening van het beroep — Concurrentie

II. APOTHEKERS — Spreiding van de officina's — Regeling van de wet van 1 december 1973 — Beroep bij de Raad van State

Een apotheker die een aanvraag heeft gedaan om in een bepaalde gemeente een apotheek te openen, heeft belang om de nietigverklaring van de machtiging om een andere officina over te brengen in een aangrenzende wijk van een andere gemeente, wanneer deze machtiging door de vestigingscommissie wordt ingeroepen om zich in advies te verzetten tegen de aanvraag van de verzoekende partij.

III. APOTHEKERS — Spreiding van de officina's — Regeling van de wet van 1 december 1973 — Overbrenging van officina's

1. *Artikel 6, § 2, eerste lid, van het koninklijk besluit van 25 september 1974 was, vooraleer het werd gewijzigd bij koninklijk besluit van 19 april 1977, alleen van toepassing op aanvragen die binnen een termijn van 60 dagen na een eerste aanvraag werden ingediend.*

2. *Uit artikel 2 van het koninklijk besluit van 25 september 1974 volgt dat een vraag tot overbrenging van een apotheek bij voorrang op een vraag tot vestiging van een nieuwe apotheek moet worden behandeld.*

Gezien het verzoekschrift ingediend op 6 december 1977 namens P. Lemmens, apotheker, door haar raadsman, advocaat H. Demeester;

Gezien het verzoekschrift tot tussenkomsst van 4 april 1978;

Gelet op het bevel van 21 april 1978 waarbij aan Andreas Peeters is toegelaten om te debatten tussen te komen;

.....

Overwegende dat het beroep strekt tot vernietiging van de beslissing d.d. 26 april 1978 waarbij de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin aan apotheker Van Der Brugge toelating verleent om zijn apotheek in de Blauwstraat n° 72 te Boom naar de